

Газет 2001-йисан
ноябрдилаай акъатзава

Эренлардин СЕС

РД-дин Докъузпара райондин общественно-политический газет.
Общественно-политическая газета Докузпаринского района РД.

№36 (1018) 8-сентябрь, арбе, 2021-йис. Газетдин са экз. кымет киоскрай - 13 манат

Владимир Путин: "Агъалийрин перепись Россиядин Федерация вилик тухунин рекъяй важиблу я"

Вироссиядин агъалийрин перепись тухуни миллетрин талукъвилдин ва са жерге маса месэляяр гъялунин рекъяй мягкем кьорулуш тайинарда, чи уьлкве виликди тухунин кардиз кумекда. И кьетлен вакъиадикай РФ-дин Президент Владимир Путина миллетрин алакъайрин рекъяй Советдин заседанидал малумат гана.

"Чаз агъалийрин туькьур хьунухь, абур яшамиш жезвай регионрин месэляяр мукъувай ва ачухдиз чир хьунухь важиблу я. АкI хъайила, яшайишдин, сиясатдин ва экономикадин хиле авай месэляяр гъялуниз талукъ кьарарарни къабулиз жеда", - кьейдна Президентди.

Ада умудлувал кьалурна, СМИ-дин хилек квай ведомствойрилай переписдин важиблу терефдикай герек, керчек данньяр кватгиз алакъайтIа, гьакъван чавай

уьлкве вилик тухунин мурадар, гьиле кьазвай крарни галай-галайвал, чпин нубатда гъялиз жеда. Президентди дикъет анихъ элькьурнавай хьи, вилик акъвазнавай переписдин гунзарда милли сиясат кьилиз акъудуниз дикъет гана кланда. В. Путина мадни рикелел хкана, перепись 10 йисан ара аваз тухузва, ада гъвечIи ва чехи халкъарин кьадаррикай хабар гузва. И рекъяй гьакъикъат дуьзди, керчекди хьана кландайди, тагъкимарна Президентди.

Гьукьуматдин Кьили Росстатдиз ва Генпрокуратурадиз перепись тухудайла, миллетрин лишанралди абурун Конституциядин ихтиярар ян тагана хуьн, гьар садаз вичин миллетдин тайинвал азаддиз кьиле тухудай ихтиярар гуниз эвер гана.

Вироссиядин агъалийрин перепись 2021-йисан сентябрдиз кьиле фида. Агъалийривай чпин электрондин переписдин чар гьар садавай кьилди яз "Госуслуги" порталда ацуриз жеда. Стационардин переписдин участка авай суалар гайитIа жеда. Перепись тухузвайбуру квалерал кьил чIугвадайла, планшетар ишлемишда. Абур махсус программарин ацIайвилелди ва таъминаруналди лишанлу я. Переписдин вахтунда бязи респондентри хабар гузва: миллетдикай хабар, анжах абурун гафарилай кхъизва, са жуьрединни документар ишлемишзавач. КIватIнавай шагъадатнамаяр (сведенияр) инсандин тIвар алачиз гузва. Переписдин нетижаяр акI туькьурнава хьи, са тайин респондентдикай информация арадал хкиз жедач.

Мектебра сифтегъан зенгер яна

1-сентябрь - чи уьлкведин цийи клелунин йис, чирвилерин югъ яз кьейдзава. Яргъалди давам хъайи гатун каникулрилай инихъ мектебри мад чпин ракарар ачухна. Яргъалди алакъа атIанвай аялрин гуьгьуьлар мад шад клубан хъхъана. Сифтегъан классриз гьахъиз кIвачин хъанвай аялрин камар зиринг, гуьгьуьлар

мадни шад тир.

И лишанлу юкьуз, кIвалахдин векилвилер хиве аваз Докъузпара райондиз Дагъустан Республикадин закупкайрин краяр комитетдин председатель Жафар Гъажибеков атанвай. Ам муниципалитетдин Кьил Мегъамед Шамиловахъ галаз Усугъчайдин Х. Д. Заманован тIвару-

нихъ галай СОШ-диз мугъман хъана.

Шадвилдин мярекатда райондин образованидин Управленидин начальник Пирагъмед Рамазанова, кьенепатан кьуллугъдин старший лейтенант, № 14 ОНД ПР-дин дознаватель Чубан Абдулакимова иштираакна.

Ж. Гъажобекова гъам вичин, гъамни РД-дин Къил Сергей Меликован патай муаллимриз ва аялризи цийи клелунин йис алукуьн тебрикна, абуруз агалкуьнар хъун алхишна. Мубаракдин келимаяр гъаз М. Шамилов, П. Рамазановни экъечна рахана.

Шадвилини линейкадилай гъугъуьниз Ж. Гъажобекова мектебдин къенепатаз, аялрин бахча "Солнышкодиз" килигна.

Алай йисуз райондин школарин партайрихъ 1942 аял ацукъдайвал я, абурукай 243 сифтегъан классдиз гъахъзавайбур я...

Мектебра сифтегъан зенгери ван хъувуна, аялри сирейрихъ чкаяр кун хъувуна.

"Сад тир Россия" партиядин пуд лагъай этапдин XXXIII лагъай Конференцида иштиракна

"Докъузпара район" МР-дин Къил Мегъамед Шамилова "Сад тир Россия" партиядин Региональный отделедин Секретарь, РД-дин Къил Сергей Меликова киле тухвай XXXIII лагъай Конференцидин карда иштиракна.

И мярекатда Федеральный

Собранидин Государственный Думадин депутатвиле кандидатри, РД-дин Халкъдин Собранидин депутатвиле кандидатри, делегатри, чкадин партийрин отделеинийрин патай хъянавайбуру иштиракна. Абуру "Сад тир Россия" партиядин отделеинидин сечкийрилай вилик квай

программа къабулна.

Сергей Алимовича къейд авурвал, Дагъустан виликди тухун патал, ам вири лазим ресурсралди таъмин я. Республикадин Къили тайинарна, вилик квай вад йисан перспективада къилин месэла инсанрин уьмуьрдин ери хкажун, граждандрин къулайвал таъминарун я. Конференцидал Халкъдин программа арадал гъанвайдакай лагъана. Агъалийрилай къанни цуд агъурдалай килихъ теклифар ва арзаяр атанва.

"Абурук квай, къилин фикир желбзавай месэляяр яшайишдиз, здравоохраненидиз, образованидиз, хуьруьн майишатдиз, ЖКХ-дин къурулушдиз, жегъилрин сиясатдиз талукуьбур я. Чи вилик гъална кланзавай къетлен месэляяр акъвазнава. Абуру виридан къуватар саналди желб авурла, къилиз акъудизни жеда. Чун умудлу я, дагъустанвийри чи партиядин ва кандидатрин тереф хуьда", - вичин рахунар эхирдал гъана Сергей Алимовича.

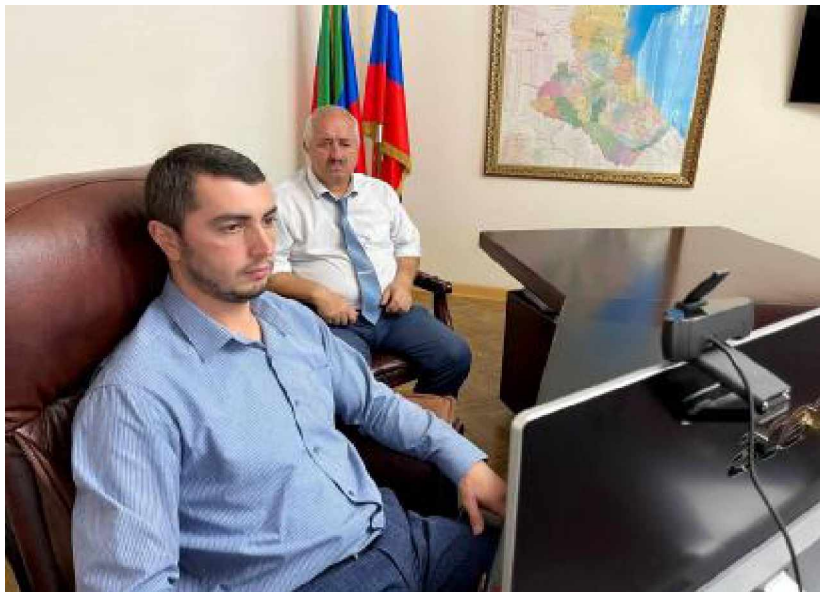
Covid-19 чукулур тавунин рекъаяй киле фейи республикадин Оперштабдин заседанида иштиракна

4-сентябрдиз "Докъузпара район" МР-дин Къил Мегъамед Шамилова Дагъустанда авай санитарно-эпидемиологиядин гъалар фикирда къуна, Covid-19 уьзуьрдин аксина республикадин Оперштабдин киле фейи заседанида иштиракна. И мярекатда чи

райондин патаймад ЦРБ-дин къилин врач Шагълар Бухсаевани иштиракна.

Заседание РД-дин Къил Сергей Меликован регъбервилек кваз ВКС-дин режимда киле фена. Сергей Алимовича сугъбетна, цийи коронавирусдин инфекция

чукулур тавунин месэла республикада ва санлай къачурла, вири уьлкведа сифте нубатдинди яз амукъзама. Къурбандрин рекъемар хкаж хъунин сергъятра аваз уьзуьрдин хаталувал агъуз аватзава. Гъа ида чи республикада къабул- ➔

завай ерилу серенжемрин гьакъинд-айни лугъузва. Оперштабдин заседанида райондин Къили ина авай гьаларикай хабар гана.

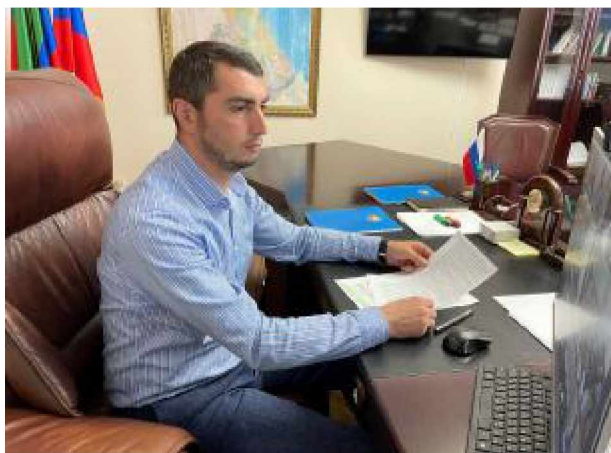
Докъузпара районда азарлу хъайибурун къадар 1,9 процент

тешкилзава, яни 14 агъзурни 852 агъалидикай 2021-йисуз начагъ хъайибурун къадар - 294 кас ава. Райондин агъалияр яшамиш жезвай хуурера рапар ягъун давам жезва. Гьелелиг 17 кас амбулаторидин

сагъаруна чкайрал гуьзчивилик ква. ЦРБ-да 15 койкадикай ибарат "яру зона" тешкилнава. Больницадинди тушир стлалжемдик 8 пациент сагъарзава. Чи сиягъра вакцинация авуник 5941 агъали ква. 4458 касди а процедура кьиле тухванва (75,04%). Агакънавай вакцинадин къадар 5250, ишлемиш тавунвай вакцинадин 819 единица амукъзава. Образованидин тешкилатра 803 работник ава. 331-даз рапар янава, техперсонал - 279. Вири санлай, 716 касди рапар ягъиз, тунва.

"Гъурметлу докъузпаравияр! Цийи коронавирусдин инфекция чуклунин гьалар муракаб ва лугъуз тежедайбур я. Жув ва кьваларив гвайбур хуьн паталди виридалайни мягъкем рехъ вакцинация авун я. Адалди квевай иммунитет къачуз жеда. Гъавилияй за виридаз рапар ягъуниз эвер гузва. Сагълам хуьхъ ва гьар сада жув хуьхъ!" - кхьенва М. Шамилова Инстаграмда авай вичин хуси чина.

Дагъустандин ЖКХ-дин объектар зулунни хуьтлуьн вахтуниз гъазурунин рекъяй кьиле фейи штабдин заседанида иштиракна

Докъузпара райондин Къил Мегъамед Шамилова и йикъара кьиле фейи республикадин штабдин заседа-

нида иштиракна.

РД-дин ЖКХ-дин объектар хуьтлуьн сезондиз гъазурунин рекъяй кьиле фейи заседание штабдин руководител, РД-дин Правительствонин Председатель Абдулпатагъ Гъажиевич Амирханова тухвана. Вичин рахунра ада хабар гана, къенин йикъалди къуьд кечирмишунин шартларалди ЖКХ-дин объектар 65 процентдин къадарда аваз таъмин я. Ада къейдна, къилин месэляяр гъа виликанбур яз амукъзава. Коммунальнуй къулайвилерай гъаф идараяр буржар кваз амукъзава.

Чи райондани и рекъяй штаб кардик квайди ада къейдна. Чим гудай сезондиз 22 котельныйди къвалахда, 2 трансформаторный подстанцияр кардик ква, ВЛ-10-кв-дин цавун линиядин къвалахар тухузва. 1 км. ремонт авунва, 6 км. - амукъзава. 6 шалман дегишарнава, 19 дегиш хуьвуна къанзава. Техобслуживанидай вири къвалахар тамамарзава, аварияр тахуьн патал гуьзчи къвалахарни къайдадик кваз тамамарзава.

РФ-дин Минздравда "ЭпиВакКорона-Н" вакцина регистрация авунва

Россиядин гьукуматдин реестрда дарманвилдин такъат яз, корона-вирусдин аксина "ЭпиВакКорона-Н" вакцина гьатнава. Ам "Вектор" твар алай илимдин центради арадал гъанва. Цийи жуьредин вариант яз адалди вакцинация авунин кар давам жезва. "Вектордин" пешкар-

ри гъавурда турвал, ам пуд пептиддин компонент я. Ана кьве пептид саналди къвалнава. Пуд лагъай пептиддин къурулуш муракабди тир, - хабар гана илимдин центри. Цийи жуьредин вакцинади ахтармишунрин тамам цикл тухванва. 75 касдин къадарда аваз гуьгъуьллубурун пуд

десте тешкилнавай. Алимри вакцинацидин кьве вариант синагъна. 21 йикъан атлун аваз, кьве сеферда раб ягъун, пуд лагъай раб ягъун 60 йикъалай - ара гатлунна. Пуд лагъай

гуьзчивал алай дестеди "ЭпиВак-Корона-Н" вакцина регистрация авунал гъана. Алай йисан июлдиз хабар ганвай, Роспотентди "AVRO-RA-Cov" вакцинацидизни метягъдин лишан ганва, лагъана.

Рикел хкизва, чи вакцинаяр лап хатасуз, инсанрин хатасузвал ва сагъламвал хуьдайбур я. Абуруз къецепатан уьлквейрайни муьштерияр бул жезва.

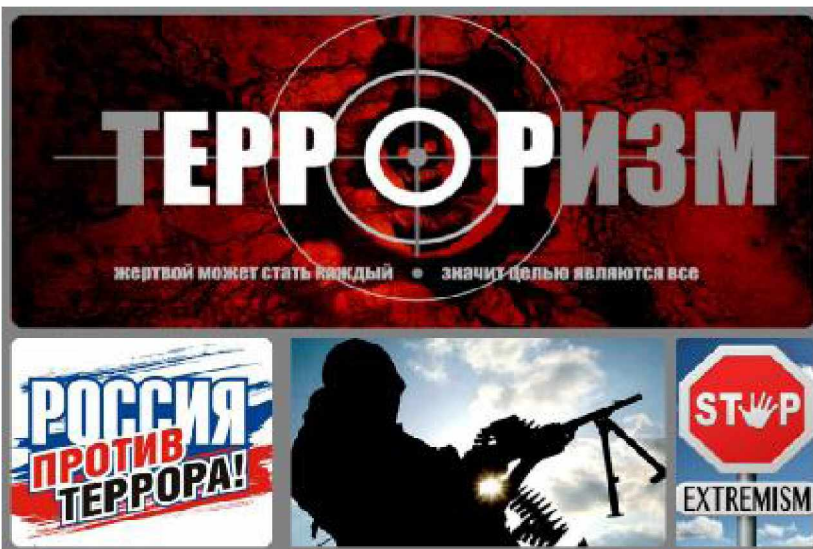
Вакцина - коронавирускидай хуьдай виридалайни умудлу къалхан я. Гъавилий рапар ягъуниз эвер гузва!

ЧИ МУХБИР

АНТИТЕРРОР

Саналди терроризмдиз ва экстремизмдиз акси яз

истемишунар, абуру къабулзавай къанунар вилай вегъин паталди, абуруз чка тагун паталди къвачин хъанвайбур, чпин къаст къилиз акъудиз гъазур хелветдик къайбур я.

Россиядин Федерациядин УК-дин 280-статьядал бинелу яз, экстремиствилин кар киле тухуз чуьруькдик къайбур виш агъзур манатдила пуд виш агъзур манатдив агакъна жерме авуник кутазва, я тахъайтла, пуд йисалди адаз кар атлзва, адаз мадни са тайин чкада къвалахдал акъваздай ихтияр гузвач. Массовый информацияда, коммуникациядин сетра, "Интернетдин" сетда хабарар, эвер гунар чуьлурзавайбур вад йисав агакъна азадвилкай магърумзава, гуж илитлдай къвалахар ийиз тазва, са тайин кардал машгъл жедай вахт пуд йисалди агалзава.

Къенин йикъан террордин лишанар гьукумдин векилрин аксина киле физвач. Абуру исягъ, чеб хуьдай гьал алачир инсанрин аксина киле физва. Террористри къе психологиядин рекъий инсанрал даввал (давление) илитлзава, са жуьрединни тахсиркарвал квачир инсанар рекъизва. Чи жергейра ахътинбур вучиз гъатзава? Вучиз лагъайтла, жуьреба-жуьре къисметар авай жегъилар Ближний Востокдин диведин акъунра иштиракчияр жезва. Абуруз хайи чкайриз хтайла, чи уьмуьрдин къурулуш дар жезва,

Терроризм - им са тешкиллу дестеди, я тахъайтла партияди гуж илитлуналди вичи теклифзавай мур-адар къилиз акъудиз тун я. Террориствилин гьерекатри гъамиша вичин суй аваз, жемятдин ва гьукумдин гъилий кар текъезвай делилар майдандиз акъудиз, инсанрик кичи кутаз къвалахзава.

Россиядин Федерациядин Уголовный кодексдин 205-статьядал бинелу яз, террориствилин акт - им хъит-къинар авун, цлар къаз тун, инсанар кичле жедай, къурхулу гьалда тун я. Инсанрин къурбандар авунни, эменнидиз зарар гунни - адаз хас, вагъши лишанар яз амуькзава. И къейднавай тахсиркарвилер чпин агъурвилиз, ганвай зиянкарвиллиз килигна жазаламишни ийизва.

Абуру цуд-къад йисан вахтаралди азадвилкай магърумзава, уьмуьрлух дустагъра гъатзава. Винидихъ къейднавай РФ-дин УК-дин статьядин бинедаллаз, террористический акт гъазуриз иштираквал авурди уголовный жавабдарвилкай азадзава, тестикъзава, бес адан тахсиркарвилин сиягъда гзаф лишанар, яни тестикъ жедай лишанар авач.

Экстремиствилин рехъ къун - им гуж илитлунин къайдада Конституциядин бинейр, къурулуш чурун, Россиядин Федерациядин сергъятрин сихвал, садвал чурун паталди майдандиз акъудзавай чуьруьк я. Аник миллетчивилин, инсанрин рангарин, маса диндиз аксивал авунин терефар акагзава. Абуру гьукуматдин органрин, чкадин властрин

руьгьдин азардик начагь хьанвай-буру чпин тахсиркарвилдин рехъ, адет хьанвай мукьуф давамарзава. Гьавилляй чакай гьар сад чи сагьламвиллиз хасаратвал тахьун паталди уях ва гуьзчийр яз хьана кланда. Агьалийрин умуми сагьламвал хуьн паталди са кьенепатан органрин кваллах

тимил я. Чи гражданвилдин позицидилай гзаф кваллахар аслу я. Терроризмдин лишанар таблугьа ийизвай сетда, эвер гунра гьатмир, абур са члавузни уьмуьрдин мягькем бине авачир кьундармаяр ва дуьз рекьай акьатуни ашер кьугьунар я.

Гьиссер кьизмиш тавун патал-

ди, дуьз рекье хьухь! Сагьлам уьмуьрдин терефдал алай дустарихъ галаз алакьада хьухь! Чун санал хьайила, чак акакьдай тлем авач. Терроризмдиз кьетлидаказ "Ваь!" - лагь. ИкI хьайила, чун Аллагьдин кьуватни галаз гьалиб жеда!

ЧИ МУХБИР

АНТИНАРКОМАНИЯ

Россияда наркотикри кьазвай чка

2020-йисуз экономикадин вири хилериз зиянар хьана, икI ятлани наркотикрал алверзавайбуруз тиряк квай такьатар хиритдай еке мумкинвилер ачух хьана. Умуми хьиле гьатуни, мензилар аваз чирвилер кьачуни, кьенерар алачир тешкилатсуз жегьилрин ва ругулрин кьазанжийрин кумьекдалди, чпин жибинрал клук гьана. Вири дуьньяда хьиз, Россияданни наркотикрин чарх виликди фена. Эгер гекьгайтла, 2012-йисалай эгечлна, яни 8 йисан вахтунда адан кьадар 35 тонни 600 килограмдив барабар хьана. И кьунвай психотропный шейэрикой, тахминан 3 тонн, яни 20 процент Россиядал гьалтзавай. Кьвердавай кьадар артухаруни наркоманар ажалдик кутазава, абурун кьенепатан органрин кваллахдин кьурулуш члурзава, рикI акьвазунал гьизва, асфиксия жезва. Мукьвал-мукьвал наркотикрилай аслубур са препаратдилай рекьизвач, адан судураг агдахихъ галай жуьрединбур я.

Наркотикри гьизвай ажал

Перестройкадин вахтара Россиядиз психикадин жигьетдай таьсирдай препаратар кьез хьана. Абур финерикай, хвешхвешдикай, кокаиндикай гьазурзавай. Наркоманрин арада жезвай кьурбандар передозировкадилай, СПИД-дин азарлу хьунилай аслу жезвай, гьикI лагьайтла, наркоманри умуми шприцар

ва маса такьатар ишлемишзавай. Цийи агьзур йис синтетикадин, психикадиз таьсирдай препаратдалди лишанлу хьана. Абуру, кьейд авун лазим я, ишлемишзавайди вичин кьармахра кьазва, ам аслу жедай гьалдиз гьизва. Синтетикадин кьелери туькьур тежедай тахсиркарвилерал, вичиз муьтлугь авунал гьизва. Статистикади кьалурзавайвал, кьезил наркотикар ишлемишзавайбурни ругуд йисалай артух яшамеш жезвач. ЛСД-ди 3-4 йис яшамеш жедай мумкинвал гузва. Виридалайни хаталувилик героиндин ва кьелен наркоманар акатзава. Юкьван гьисабдалди, абурун уьмуьр са йисалди давам жеда, гьикI лагьайтла, кьачузвай кеф фад кьуватдай аватдайди я.

Россияда наркотикрик гьикьван рекьизва?

2016-2020-йисарин статистикади кьалурзава хьи, наркотикрилай аслу хьуни гьар йисуз 70 агьзур касдин чанар вахчузва. ИкI ятлани психикадиз таьсирдай препаратрикай гьар йисуз 90 агьзур касди хийир кьачузва. Наркотикрин рекьай кардик квай статистикади кьалурзава, 250 миллион касди наркотикар ишлемишзава. Идакай 78 процент кардик квай наркоманар я. Наркотикрилай аслу хьанвайбурун уьмуьрдиз ахьайнавай яшар 15-19 йис я. 9-14 яшдалди авай школьникри (20 процентди), 16-24 яшдалди авайбуру (60 процент), 25-30-далди ва кьилихъ яшда авайбуру (20 процент) даглана ва я ара атлуз наркотикар ишлемишзава. Образованидин тешкилатра, ял ядай чкайра (дискотекайра, клубра) цлара чуьнуьхнавай препаратар жагьизва. Абур ишлемишзавай жегьилри чпин жергейриз гьечли яшдин дустар члугвазва. Малум тирвал, икI наркоманрин жергейра 6-7 йисан яшда авай аяларни гьатзава. Ида Россиядин жележгедик кьалабулух кутазава.

ЧИ МУХБИР

Лезги прозадин бине кутурди (Ражаб Амирханован яратмишунрин суьрет)

Икьван гагьди лезги прозадин бине кутурди шаир Алибег Фатахов яз гьисабзавай. Ахпа фикир гайила, аз чир хьана, адан "Риза" гьикаядал кьведалди, ахцегьви хва тир Ражаб Амирханова лезги прозада сифте цан цайиди. И гьакьикьатдиз шериквал яз, зал цийи кьейдер расалмиш хьана. Абур филологийдин илимрин кандидат, ДГУ-дин профессор Гьажи Гьуьсейнович Гашарован

"Лезги эдебиятдин тарих" (Дагьустандин ктабрин издательство - Махачкьала - 2011-й) ктабда ганва. Чешне келлдайбурун фикирдиз гьизва: "Лезги литературада сифте яз художественный проза башламишайди Ражаб Амирханов я". Адан "Шакуртдин чар" ("Заря Дагестана", 1912 №10) твар алай гьикаятда вичиз чирвилер кьачуз алахьзавай кьелечи гададин образдалди арифда-

рди школаяр ахьаюниз, илим чируниз эвер гузва. Мадни, адан гьакьиндай Жонрид Агьмедова "Хусеи корреспондент" макьалада кьейдзава: "1912 - 1914 - йисара Петербургда акьатзавай "Дагьустандин экуьн ярар" ва "Мусурманрин газет" хьтин печатдин органри Дагьустан-

дин халкъарин яшайишдин залан шартлариз, абурун культурадиз, дагъвийар уяхарунин месэлайриз еке фикир гузва. Винидихь тварар кьур газетриз Ражаб Амирханован "Илим", "Чи ажувал", "Шаирдин кьиникъ", "Дагъустандин кьейдер", "Дагъустандихьай экъечлай экв", "Мусурманри газетрай вуч клелз-ава?" ва маса макъалаяр, "Шаклуртдин чар" гьикая акъатнай. Арифдардин бязи макъалаяр "Рей Алиф" лаклаб алазни чапнай.

Ражаб Амирханова публицистикадин макъалаяр хьиз, гьакьикъатдин кралдини хайи халкъдиз

вичин вафалувал кьалурзава. Адахь галаз санал кьвалахай Саид Габиева кьейдзавайвал, адаз урус, азербайжан ва дидед члалар тамамдиз чизвай, ам гьакьван савадлу ва медени кас тир.

Р. Амирханова Бакудин рабочий район - Балаханада фялейрин арада датлана савадлувал хкажунин кьвалах тухуз хьанай. Ада кьвенкьвечи фикиррал алай рабочийрин куьмекдалди тамашаяр кьалурдай, клелунар, суьгьбетар тешкилдай.

Вичин уьмуьр хайи халкъдин рекье эцигай Ражаб Амирханов 1914-йисуз кечмиш хьана. Иperiшан

хабарди рикл чулаварай Саид Габиева вичин женгинин дустуникай ик хьенай: "Ражаб Амирханов кечмиш хьуникди дагъвийривай лап хьсан ва кьайгьудар юлдаш, гьамиша стхайрин рекье чан эцигай халисан хва кьакьатна. Чун лап кьана-жагьлу рухвайрикай сад тир инсандикай магьрум хьана..."

Гьажигашарован "Лезги эдебиятдин тарих" кьачуна макъала чапдиз гьазурайди Шагьбала ШАГЬБАЛАЕВ я.

"Госуслугайра" перепись гьикл кьиле фидатла, Росстатди суьгьбетна

Росстатдин руководителдин заместитель Павел Смелова Вироссиядин перепись госуслугайрин парталда гьикл кьиле фидатла, суьгьбетна. Адан гафра-

ралди, анкета ацурдайла, са жуьрединни кьалурунар, "подсказкаяр" арадал кьезвач. Анкета ацурзавайда вич гьи миллетдин ва члалан векил ятла, ада лагьайвал, ацурда.

- Конституциядин 26-статьядин рейсавал аваз, а суалдикай хкечлайтлани жезва. Амма зун умудлу я, и ихтияррикай тимилбуру хийир кьачузва, - лагьана Смелова.

Ада рикел хкана, переписдин чарче чи уьлкведа гьамишалугь яшамиз жезвайбуру агьадихь галай суалриз жавабар гуда. Аник квазва: гьи мил-летдин векил я, хайи члал, урус члалал гьикл рахаз алакьзава, маса члалар ишлемишиз чизвани?!

30-мартдиз Россиядин Президент Владимир Путина Росстатдиз ва Генпрокуратурадиз перепись тухудайла, гьар сада вичин миллет тайинардайла, азадвилдин кьастуналди миллетдин талукьвал тайинардай ихтиярар ганвайди кьалурна, миллетчивилин куьруькар акьуд тавунин истемишунар вилик эцигна, этносдин лишанар векиьдаказ кьатл авуниз эвер гана.

ИСЛАМДИН УЬМУЬРДАЙ

Иблисдихь галаз хьайи суьгьбет

Вагьб ибн Мунаббигьа, Аллагьдин регимдик хьурай вич, агакьарайвал, са сеферда Мугьаммад Пайгьамбардин, Аллагьдин патай салам ва хийир-дуьа хьурай адаз, патав фин патал ва ада вугузвай суалриз жавабар гун патал, Аллагьди иблисдиз эмирна. Пайгьамбардин, Аллагьдин патай салам ва хийир-дуьа хьурай адаз, патав иблис куьзуьдан гуьнгуюьна аваз атана ва адан гьиле лаш авай. Аллагьдин Расулди, Аллагьдин патай салам ва хийир-дуьа хьурай адаз, хабар кьуна:

- Вун вуьж я?

Ада жаваб гана:

- Зун иблис я.

Адалай кьулухь Пайгьамбарди, Аллагьдин патай салам ва хийир-дуьа хьурай адаз, жузуна:

- Вун гьикл хьана атанва?

- Вуна вугай вири суалриз жавабар гун патал, Аллагьди заз эмирна, - лагьана иблисди.

- Я негьнавайди! Зи умматдай ваз гьикьван душманар ава? - хабар кьуна Пайгьамбарди, Аллагьдин патай салам ва хийир-дуьа хьурай адаз.

Ада жаваб гана:

- Цувад жуьре инсанар ва абурукай сад лагьайди - вун (Мугьаммад) я;

кьвед лагьайди - адалатлу гьаким (имам);

пуд лагьайди - жумарт, Аллагьдиз муьтгубьгь девлетлуди;

кьуд лагьайди - керчек алверчи;

вад лагьайди - Аллагьдихьай киче диндин алим;

ругуд лагьайди - гьакьикъатдин рехь кьалурзавай инанмишиди;

ирид лагъайди - хъуьтуьл рикI авай инанмишди;

муьжуд лагъайди - гъамиша туба ийизвай мусурман;

кIуд лагъайди - гъарамдикай яргъа жезвай мусурман;

цIуд лагъайди - гъамиша дастамаз гвай гьалда жез гъалават хъанвай инанмишди;

цIусад лагъайди - Аллагъдин рекъе гзаф садакьа гузвай инанмишди;

цIикъвед лагъайди - инанмишбурухъ галаз хъсан къилихралди алакьа авайди;

цIипуд лагъайди - маса инсанриз хийир гузвай инанмишди;

цIукъуд лагъайди - Къуръан чирнавайди ва гъамиша ам кIелзавайди;

цIувад лагъайди - инсанар ксанвай вахтунда ййфер уяхдаказ ибадатрал акъудзавайди.

Аллагъдин Расулди, Аллагъдин патай салам ва хийир-дуьа хъурай адаз, жузуна:

- Ви дустар бес ву жар я?

Иблисди жаваб гана:

- ЦIуд жуьре инсанар, абурукай сад лагъайди - зулумкар гъаким; къвед лагъайди - такабурулу девлетлуди;

пуд лагъайди - вафасуз алверчи;

къуд лагъайди - ички хъвазвайди;

вад лагъайди - инсанар рекъизвай кас;

ругуд лагъайди - зина ийизвайди;

ирид лагъайди - етимрин эменни вичиз къунвайди;

муьжуд лагъайди - купIунихъ галаз къайдасуз инсан;

кIуд лагъайди - закят инкарзавайди;

цIуд лагъайди - гъар гъи вахтунда хъайитIани и дуьньядиллай фидайди рикIелай алудна, и дуьньядихъ чIехи умудар кутазвайди ("Танбигъ", 565-чин).

Насигъат

Аллагъ Таалади Къуръанда лугъуза (мана): "Гъакъикъатда, иблис куь ачух душман я, акI хъайила ам душмандай гъисаба" ("Фатир" сура, 6-аят).

Маса аятда лагъанва (мана): "Я Адаман хва! Иблисди куь дидебуба Женнетдай акъудиз вугай жуьреда, адавай куьн рекъелай алудиз тамир. Абуруз чпин айиб чсаар къалурун патал, ада абурал алай парталар алудна. Гъакъикъатда, квез акван тийидай чкадай, адаз ва адан мукъвабуруз куьн аквазва. Гъакъикъатда, Чна шейтI-

анар инанмиш туширбурун куьмекчияр ва дувак хуьзвай бур авуна" ("аль-А'раф" сура, 27-аят).

Пайгъамбардин, Аллагъдин патай салам ва хийир-дуьа хъурай адаз, гъадисда лагъанва: "ШейтIан чи къенепатан алемда гъахъзава ва дамаррай авахъзавай иви хъиз, адаз чи бедендин гъар са нукътI-адив агакъиз кIанзава ва тапаррин хабарралди ва гъиссералди чаз таъсириз чалишмиш хъанва" (Абу Дауд, "Сунан", 18).

Къуръанда лагъанва (мана): "ШейтIандиз акси виридалайни хъсан чи яракъ - им Аллагъдивай далда акун ва Адавай куьмек тIал-абун я" ("аль-Фуссилат" сура, 36-аят).

Мана: "Аллагъдихъ галаз авай чи алакьа явашарун паталва чун чахъ галаз куьлурун патал, шейтI-анди пиянардай шейэр, къизмиш къуьгунар ва явавал ишлемишзава" ("аль-Маида" сура, 91-аят).

Адан чинибан чIуру къастариз яб гана кIандач, Аллагъдин ва чи рикI алай Пайгъамбардин, Аллагъдин патай салам ва хийир-дуьа хъурай адаз, ихтияррал ва къадагъайрал амал авуна кIанда. Анжах гъа икI хъайитIа, Аллагъдин куьмекдалди чун кве дуьньядани бахтлу жеда.

Динсузриз гайи жаваб

Са сеферда пуд имансуз кас Имам Абу Гъанифадин, Аллагъдин регъимдик хъурай вич, патав атана ва абурукай гъар сада адав са суал вугана. Сад лагъайда хабар къуна:

- Куьне, мусурманри, къейдзава, гуя, шейтIан цIукай халкънава ва ам Жегъеннемда азабрик жеда ва Жегъеннем Аллагъди халкънавай виридалайни гужлу цIай тирди лугъуза. ЦIукай халкънавайди цIун азабрик жеда лугъун - им гъикI жедай кар я?

Имамди а суалдиз гъасятда жаваб ганач ва къвед лагъай суал вугун тIалабна. Къвед лагъайда лагъана:

- Зун анжах жуван вилералди аквазвайдахъ инанмиш я ва таквазвайдахъ инанмиш туш. Гъавилий зун Аллагъдихъ инанмиш туш, вучиз лагъайтIа заз Ам аквазвач.

Адалай къулухъ Абу Гъанифади, Аллагъдин регъимдик хъурай вич, пуд лагъайдазни вичин суал

вугун тIалабна. Ада лагъана:

- Куьне къейдзава, гуя, инсандин вири гъерекатар анжах Аллагъди арадал гъизва. Амма зун а кардихъ инанмиш туш ва зи гъерекатар вири за жува арадал гъизва.

И гафарилай къулухъ Имам Абу Гъанифа, Аллагъдин регъимдик хъурай вич, агъуз хъана, чилелай къум къачуна ва пуданни вилериз ам гадарна. Абуру гъараяриз башламишна ва имамдин ахътин амалдал тажуб хъана амай. Имамди абуруз вичин амалдин патахъай жаваб гана:

- Куь гъар садан суалдиз им гъа лазим жаваб я.

Адавай и кардин жигъетдай чеб гъавурда тун тIалабна ва имамди а кар вичи вучиз авурди ятIа, гъавурда тваз башламишна. Сад лагъай динсуздаз гайи жаваб:

- Вуна завай жузуна: "ЦIукай халкънавайди цIун азабрик жеда лугъун - им гъикI жедай кар я?". Виридаз малум тирвал, инсан накъ-

вадикай халкънава, амма ятIани, ви вилериз накъв фенва лугъуз вун азабрик ква.

Къвед лагъай динсуздаз ада лагъана:

- Вуна жуван анжах жуван вилералди аквазвайдахъ инанмиш я лугъуза. Ви вилериз къум фейила ваз тIарвал хъана, гъавилий вун тIалавайдахъ инанмиш я, амма ваз ам аквазвач.

Пуд лагъай динсуздаз ада лагъана:

- Вуна лугъуза, гуя ви гъерекатар вири, анжах вуна жува арадал гъизва. Эгер вуна а кар гъаки я лугъуз къейдзаватIа, бес вучиз вуна тIалдиз маннийвалнач?

Ихътин жавабрилай къулухъ, имансузривай садалайни Абу Гъанифади, Аллагъдин регъимдик хъурай вич, разисузвал къалуриз алакьнач.

А. ЭМИРСУЛТАНОВ

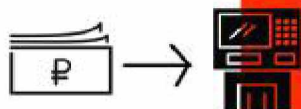
Полицейские призывают граждан не оформлять кредиты по указаниям позвонивших "сотрудников банков"

ПОЛИЦИЯ ПРЕДУПРЕЖДАЕТ!

ЗВОНЯТ ИЗ БАНКА И СООБЩАЮТ О ПОПЫТКАХ КРАЖИ ДЕНЕГ СО СЧЕТА?

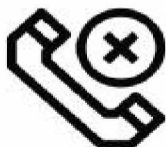
ЗВОНЯЩИЙ ПРОСИТ СООБЩИТЬ ИНФОРМАЦИЮ О КАРТЕ?

ИЛИ ПЕРЕВЕСТИ ДЕНЬГИ НА «БЕЗОПАСНЫЙ СЧЕТ»?

НЕ ДАЙ СЕБЯ ОБМАНУТЬ!

1. НЕ ВЫПОЛНЯЙ НИКАКИХ ТРЕБОВАНИЙ!

2. ЗАВЕРШИ ТЕЛЕФОННЫЙ РАЗГОВОР, ПОЛОЖИ ТРУБКУ!

3. ОБРАТИСЬ В БЛИЖАЙШИЙ ОФИС СВОЕГО БАНКА!

Уважаемые жители Докузпаринского района!

Предупреждаем Вас о возможных звонках телефонных мошенников, которые могут представляться сотрудниками банка, службой безопасности банка, сотрудниками полиции. В случае, если звонившие стали интересоваться вашими персональными данными, данными банковских карт, суммой средств на счетах или утверждать, что на вас якобы кто-то пытается оформить кредит, прекратите телефонный разговор.

Мы призываем Вас быть бдительными!

Мошенники под любым предлогом пытаются вынудить гражданина назвать конфиденциальные данные (номер карты или банковского счета, PIN-код, CVV/CVC-код - трех-

значное число на оборотной стороне банковской карты, коды из SMS-сообщений) либо перевести денежные средства.

Чтобы сохранить при себе свои деньги:

- не выполняйте указаний незнакомых лиц при действиях с банковской картой;
- не переводите денежные средства незнакомым лицам ни под каким предлогом;
- никому не называйте конфиденциальные данные банковской карты.

Вадим АЛИЕВ, начальник УУП и ПДН МО МВД России "Ахтынский"

Цийи Каракуьредин СОШ-дин муаллимрин коллективди урус члалан ва эдебиятдин муаллим Рима Рустамовадиз

ДИДЕ

рагьметдиз финихь галаз алакьалу яз башсагьлугьвал гузва.

«ГОЛОС ЭРЕНЛАРА»

2001-йисан
ноябрдилай акьатзава

Тешиклайди:
Докьузпара райондин
администрация,
Дагьустан Республика

Учредитель:
Администрация Докузпаринского
района, Республика Дагестан

Кьилин редактор:
В.С. АГЪАМУРАДОВ

Хусуи корреспондент:
Ш.О. ШАГЪБАЛАЕВ

Корректор:
Ш.О. ШАГЪБАЛАЕВ

Верстка ийизвайди:
КЪ.В. АГЪАМИРЗОЕВ

Газетдин индексар:
Зур йисан кьимет - 299 м.
Йисан кьимет - 598 м.

Чандиз вахкай вахт: 14:00
Чанзавай вахт: 17:00

Тираж 440

Редакциядинни макъалайрин авторрин фикирар сад тахьун мумкин я. Макъалайрин делилрин дуйьзилдин патахъай жаваб авторри чии гуда. Макъалайриз рецензия гузвач ва абур элкьевена вахкузвач. Мадни, чпин макъалайра дегинвилер тунал, кьилер дегинирунал рази тушир мухбирривай чна абур редакциядиз ракъур тавун тIалабзава.

Газета зарегистрирована Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Республике Дагестан

Регистрационный номер ПИ №ТУ5 - 00256 от 14 июня 2013 г.

Редакциядин, издательстводин ва типографиядин адрес:

368750, Докьузпара район, Усугъчай хуьр,
тел. +7 (8722) 55-14-61
e-mail:
golos-erenlara@mail.ru
Чи сайт: www.erenlar.ru